

N:o 40.

Ank. till Riksd. kansli den 20 mars 1900, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om skattefrälseräntors inlösande af staten.

(I. A.)

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion (n:o 68) har herr *L. P. Mallmin* hemställt, att Riksdagen måtte för sin del besluta sådan författning, hvarigenom åt egare af skattefrälseräntor lemnades förnyadt tillfälle tills vidare och intill dess annorledes förordnades att på i kongl. förordningen den 11 september 1885 bestämda vilkor få räntorna inlösta af staten.

Till stöd för sitt yrkande har motionären anført följande.

Genom kongl. förordningen den 11 september 1885 angående inlösen af skattefrälseräntor hade lemnats tillfälle för egare af dylika räntor att få öfverlåta dem åt staten. Men den, som ville begagna sig af detta tillfälle, hade måst göra det inom en viss tid. Sedermera hade genom förnyade författningar i ämnet, senast den 8 mars 1895, lemnats upprepade tillfällen för skattefrälseränteegare att få räntorna inlösta af staten.

Ehuru man förstode nödvändigheten deraf, att anordningar vidtoges, hvarigenom de enskilda egarne af skattefrälseräntor drefves att så fort som

möjligt låta staten öfvertaga räntorna, ansåge motionären likväl, att tiden, inom hvilken den enskilde ränteegaren egt att anmäla sig för inlösen af räntan, utan våda kunnat utsträckas längre, än som genom ofvan omförmälda författningar skett. Det läte väl tänka sig, att vederbörande gerna velat begagna sig af det i författningarna lemnade tillfälle att blifva qvitt räntorna, men att särskilda förhållanden, såsom omyndighet och andra omständigheter, vållat svårigheter eller hinder, som icke då för tiden kunnat öfvervinnas.

Det syntes därför, som om det skulle vara lämpligt, att skattefrälseräntegare lemnades förnyadt tillfälle att få räntorna af staten inlösta och att sådant tillfälle lemnades dem för längre tid, än förut varit förhållandet.

Då, såsom motionären antydt, ännu lärer förefinnas enskilda egare till skattefrälseräntor, hvilka egare torde vara villige att, om förnyadt tillfälle dertill lemnades, erbjuda dessa räntor till inlösen, och då, på sätt vid dessa frågors föregående behandling anförts, det är önskligt, att staten må kunna, så vidt möjligt är, medelst frivilliga aftal med ränteegarne återförvärfva berörda utskylder, anser sig utskottet böra biträda motionärens förslag om att ytterligare tillfälle må beredas till förvärfvande för staten af ifrågavarande räntor.

Beträffande den tid, hvilken det förnyade medgifvandet om anmälan till inlösen af dessa utskylder må omfatta, synes densamma lämpligen böra bestämmas till utgången af år 1903, eller intill det år, för hvilket grundskatterna varda helt och hållet eftergifna.

För inlösen af skattefrälseräntor och kronotonde voro i riksstaterna för åren 1887—1891 anvisade tillsammans 3,070,000 kronor, hvilka till fullo utgifvits. Sedermera hafva för samma ändamål erforderliga belopp under förskottstitel af statskontoret anordnats för att derefter af Riksdagen ersättas; och har innevarande Riksdag i sådant afseende beviljat ett belopp af 15,313 kronor 73 öre. Då enligt utskottets förmenande ett sådant förfaringssätt alltjemt torde kunna iakttagas, anser utskottet ej nödvändigt, att anslag för skattefrälseräntors inlösen beviljas, derom i allt fall förslag nu icke föreligger.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med anledning af herr Mallmins ofvannämnda motion, må besluta, att den genom kongl.

förordningen den 11 september 1885 bestämda inlösen af skattefrälseräntor må fortfarande ega rum, derest vederbörande räntegare, som vill begagna sig af denna inlösen, derom i den ordning, samma författning stadgar, gör anmälan inom utgången af år 1903.

Stockholm den 20 mars 1900.

På statsutskottets vägnar:

CHR. LUNDEBERG.
